

ברכת המזון – לפרשת עקב

בפרשת השבוע אנו קוראים על מקורה של מצות ברכת המזון מהתורה, כפי שכתוב "וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ" (ח, י). זו ברכת הנהנין היחידה שחיובה מהתורה, ולא מדברי חכמים.

חז"ל לומדים מפסוק זה, על חיוב מצות ברכת המזון מהתורה: "מנין לברכת המזון מן התורה? שנאמר 'וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ' זו ברכת הזן, 'אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ' זו ברכת הזימון, 'עַל הָאָרֶץ' זו ברכת הארץ, 'הַטֹּבָה' זו בונה ירושלים" (ברכות מח ע"ב).

מספרים על רבי יחזקאל לוויןשטיין, שכיהן כמשגיח רוחני בישיבות מיר ופוניבז', שהיה פוסע סמוך לחדר האוכל בישיבה והתבונן רבות בנעשה בחדר האוכל, וכך חזר על מעשה זה מידי יום. כעבור כמה ימים ניגש אליו אחד הבחורים ושאל לפשר מנהג תמוה זה.

השיב לו ר' יחזקאל והסביר את פשר מנהגו: כשעוברים ליד חדר האוכל ורואים שהשולחנות ערוכים, הצלחות והכוסות מסודרות במקומן ולידן המזלגות והסכינים, היעלה על הדעת שזה נעשה מעצמו?

האם ניתן לחשוב שמאליהן התעופפו הצלחות, הסתדרו הכוסות, והתמקמו המזלגות והסכינים במקומם? הלא מי שיחשוב כך, ייחשב לאדם שאינו שפוי, שכן ברור שמישהו סידר אותם. ואם יחשוב מאן דהו שלא זו בלבד שהסתדרו מעצמם, אלא הם גם יצרו את עצמם, הרי זו **שטות מוחלטת**. ואם יחשוב אדם לא על כוסות וצלחות, אלא על **עולם ומלואו**, שנעשה מאליו, לבד. הרי זו **מחשבה אוילית** הנחשבת לדבר תמוה עד מאד.

גם ללא שנראה, יודעים אנו שיש עובדי מטבח מסורים, המסדרים בכל יום את הכלים. ואיך לא נבין שיש בורא לעולם, שיצר עולם ומלואו?

ברכת המזון מקורה מהתורה וחומריתה גדולה מאוד,

יש להיזהר בה מאוד.